

Handläggare

Magdalena Möne
08-508 26 247
Mats Larsson
08-508 26 366

Till

Trafiknämnden
2024-06-13

Parken Måsen, Fagersjö del av Grönare Stockholm. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Parken Måsen, Fagersjö del av Grönare Stockholm.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Peter Granström
Avdelningschef

Johan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har rustat upp parken Måsen i Fagersjö i syfte att ge boende och besökare i alla åldrar ett uterum med en variation av aktiviteter med god tillgänglighet. Programarbetet genomfördes som en medborgarbudgetprocess där boende och ideella föreningar medverkade.

Kontoret har genomfört projektet till en investeringsutgift om 13,8 mnkr vilket är 3,2 mnkr lägre än genomförandebeslutet.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog i februari 2017 (utl. 2017:30, dnr 171-1292/2016) Grönare Stockholm, riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden. Riktlinjerna syftar till att generellt stärka stadens gröna kvaliteter i alla stadsdelar. I kommunfullmäktiges budget 2017 utökades också trafiknämndens investeringsbudget med 300 mnkr under åren 2017-2019, med avsikt att genomföra satsningar i de sju stadsdelar som utpekats som särskilt prioriterade.

Parken Måsen i Fagersjö ingick som ett av 24 investeringsprojekt finansierade genom särskilda investeringsmedel från Grönare Stockholm. Inriktningsbeslut fattades av trafiknämnden 23 november 2017 och genomförandebeslutet den 14 juni 2018, båda ärendena med dnr. T2017-00093.

Programarbetet för parken Måsen genomfördes som en medborgarbudgetprocess där boende och ideella föreningar medverkade. Processen genomfördes av stadsdelsförvaltningen i samarbete med trafikkontoret och hade till syfte att skapa en ökad upplevd trygghet, trivsel, förankring och delaktighet i stadsdelen. Detaljprojekteringen för upprustningen av parken Måsen hade resultatet av medborgardialogen som utgångspunkt.

Figur1. Översiktskarta med parken Måsen markerad med röd streckad linje i bildens mitt.

Mål och syfte

Målet med upprustningen av parken Måsen var att skapa ett uterum för alla åldrar med en variation av aktiviteter. Måsen ska vara en mötesplats utomhus för alla boende i Fagersjö och en målpunkt längs strandstråket.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Genomförd åtgärd

Projektets innehåll

I korthet har följande insatser genomförts:

- För de yngre barnen har parken försetts med utrustning som fungerar för många olika lekar.
- För de äldre barnen har parken försetts med lekutrustning, bland annat balanslek och en större klätterställning.
- Fler och mer varierade sittplatser har utförts.
- Tillgängligheten till och i parken har förbättrats.
- Parken har även försetts med bland annat hängmattor, boule, scen, utegym, lugna platser och en varierad växtlighet som ger blomning året om för att tilltala även vuxna och äldre.
- Dagvattnet tas om hand, renas, fördröjs och ger vatten till växterna i parken genom luftiga växtbäddar med biokol.
- Biologisk mångfald stärker grönstrukturen genom en mångfald av nya arter av träd, buskar och perenner planterades och genom att biokol tillfördes till marken som gynnar mikrolivet kring växternas rötter.

Måluppfyllelse och konsekvenser

Figur2. Drönarbild som ger en överblick över parken Måsen

Målet att skapa en målpunkt längs med Magelungens strandpromenad och en mötesplats utomhus i Fagersjö med en variation av aktiviteter som attraherar alla åldrar har uppfyllts.

Parken Måsen har försetts med lekutrustning för små och mellanstora barn. I parken har flera ytor för spontanidrott anlagts, för att lek ska vara tillgänglig för flera grupper samtidigt. Växtpartierna har blomsterprakt med bärande och blommande, träd, buskar och perenner som bidrar till variation i färg över året. De utökade planteringarna gynnar den biologiska mångfalden. De befintliga ekarna har röjts fram för att gynna de arter som lever på solbelyst ek. I parken finns lugnare hörn med schackbord och sittplatser för vila. Grillplatser och ett tak över bänkar med bord samt en scen med evenemangsel bidrar också till parkens funktion som mötesplats i Fagersjö.

Figur 3. Fotografi som visar småbarnsleken med tillgängliga lekhus och perennplantering

Figur 4. Fotografi som visar den centrala grillplatsen med sittplatser under tak

Figur 5. Fotografi som visar schackbord och soffor i lugna hörnan av parken

Parken Måsen ligger i en sänka, i förhållande till skola och omkringliggande bebyggelse. Tillgängligheten till parken har förbättrats genom att kontoret anlagt en ny tillgänglig gångväg ner till parken. Parken kan därmed nås mer direkt från bebyggelsen av en större målgrupp. Möjligheten till lek och spontanidrott är varierad och till största delen tillgänglig.

Terrängen gör också att förutsättningarna för och behovet av att ta hand om dagvatten finns på platsen. Alla växtbäddar har byggts upp med biokol och luftigt material, som både skapar goda förutsättningar för växternas rötter och möjliggör lokal hantering av dagvatten vid större regn. Alla dagvattenbrunnar utom en har kunnat tas ur bruk, vilket minskar belastningen på dagvattennätet.

Tidplan och genomförande

Tidplan

Kontoret handlade upp entreprenaden hösten 2018 och entreprenad-arbetena startades under oktober 2018. Arbetet pågick fram till juni 2020 och entreprenaden godkändes vid slutbesiktning den 12 juni 2020. Entreprenaden handlades upp inklusive garantiskötsel under två år. Löpande under garantitiden har fel och brister uppstått och åtgärdats. Träd och buskar som dött har bytts ut och garantiskötseln för dessa har förlängts. Garantiskötseln avslutades augusti 2023. Garantibesiktning kommer att ske sommaren 2025.

Produktion och trafik under byggtiden

Entreprenaden har genomförts enligt plan. Gångtrafiken har på ett tillfredställande sätt kunnat hanteras inom entreprenadområdet.

Intressenthantering och kommunikation

Kommunfullmäktige beslutade den 19 oktober 2015 (utl. 2015:108) om riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete. Riktlinjerna syftar till att tydliggöra strukturerna för ett stärkt lokalt baserat utvecklingsarbete i enlighet med stadens vision om Ett Stockholm för alla. Fyra övergripande förhållningsätt utgör grunderna för detta arbete.

- Lokalt utvecklingsarbete ska utgå från ett medborgarperspektiv med stadsdelsnämnderna som nav.
- Alla stadsdelar ska utvecklas utifrån sina förutsättningar och unika kvaliteter med utgångspunkt från stadens vision och budget.
- Resurser ska styras till områden med störst behov.
- Uppföljningen och samordningen av det lokala arbetet ska fördjupas”

Fagersjö är utpekad som ett prioriterat område i stadsdelsförvaltningens lokala utvecklingsprogram bland annat beroende på ett lågt valdeltagande. Med anledning av det genomfördes ett demokratiprojekt i området i samband med planeringen av parkens upprustning. Stadsdelsförvaltningen genomförde tillsammans med trafikkontoret en dialog i form av gåtur och dialogmöten med inbjudna boende i stadsdelen. Inbjudan har annonserats samt skickats ut per post och lokala verksamheter engagerades i samband med dialogmöten. Deltagarna i dialogerna fick styra över funktioner och disposition i parken. En omröstning genomfördes rörande den stora klätterställningen och utegymmet i enlighet med demokratiprojektet.

Ekonomi och finansiering

Investering

Investeringsutgiften för projekt parken Måsen blev 13,8 mnkr brutto, vilket är en avvikelse från genomförandebeslutet med 3,2 mnkr, se tabell nedan.

Genomförandebeslut för projektet fattades av Trafiknämnden i juni 2018 till en investeringsutgift om 17 mnkr inklusive index. Exklusive indexpåslag var utgiften 16 mnkr.

Omräknat till dåvarande prisnivå är projektets utfall cirka 13,3 mnkr. I prisläget som gällde vid genomförandebeslutet har projektet därmed fått ett utfall som är 2,7 mnkr lägre än beslutat belopp.

I tabellen nedan är beslutat belopp angivet i prisnivå maj 2018 inklusive ett indexpåslag med ett antagande om prisutvecklingen under projektets kommande genomförande. Projektets utfall är redovisat i löpande priser, vilket inkluderar den faktiska prisutvecklingen under projektets genomförande. En övergripande fördelning av projektets ekonomi redovisas i nedanstående tabell:

	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utredning och projektering	2,0	1,9	
Byggaktörskostnader inkl. byggledning och risk	2,0	1,7	-0,3
Entreprenad	12,0	10,2	-1,8
Index	1		
Summa utgifter	17,0	13,8	-3,2

Att utgifterna underskred beslutad budget beror i huvudsak på att entreprenaden blev billigare än beräknat. Det vinnande anbudet var lägre än beräknat, dessutom blev utgiften för ändrings- och tillägsarbeten lägre än vad kontoret tagit höjd för.

Driftkostnader

Projektet har medfört ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 0,7 mnkr samt internränta från och med 2021. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en avskrivningstid om 20 år och intern ränta om 2,8 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Utökade busk- och perennnytor gör att driftkostnaderna för stadsdelen bedöms öka med 40 tkr/år.

Risk/Osäkerhet

Inga kostnadsdrivande risker, förutom marknadsläget med risken att få in höga anbud, kunde identifieras i genomförandebeslutet. Vinnande anbud låg dock inom budget.

Lärdomar

- Under projekteringen tog trafikkontoret in en leksäkerhetsspecialist för granskning av fallskyddsområden, bara utrustning med godkänd branschmärkning ritades in. Trots det blev klätterställningen för småbarn inte godkänd vid

slutbesiktning och projektet fick oförutsedda kostnader för byte av klätterställning. För att förebygga denna händelse krävs en oberoende granskning av konstruktionen mot aktuella bestämmelser kring leksäkerhet. Dessa kan behöva upprepas om projektet drar ut på tiden och nya bestämmelser tillkommer. Extra tydlig kommunikation kring önskad ålder på användargruppen krävs också i de tidiga skedena.

- Anläggningen utsattes för oväntat slitage av rådjur som fejade sina horn mot unga plantor med resultatet att flera plantor måste bytas ut och skydd sätts upp. I naturnära anläggningar bör träd förses med skydd vid planteringstillfället för att förhindra denna form av skador på träden.
- Bra samarbete med stadsdelen som kommer ansvara för skötseln av parken har också varit en förutsättning för resultatet.
- En bra, omfattande och påkostad dialog har bidragit till en uppskattad mötesplats i Fagersjö i enlighet med projektets ambition.

Slut